

Seminarul general ISTORIA MEDIE A ROMÂNIEI (anul universitar 2015-2016, semestrul II)

Prof.univ.dr. Ovidiu Ghitta
Conf.univ.dr. Ionuț Costea
Conf.univ.dr. Radu Mârza
<http://hiphi.ubbcluj.ro/studii/licenta/istorie/ir.html>

TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA de seminar

TEMA 1: ROMANITATEA ORIENTALĂ LA ÎNCEPUTURILE EVULUI MEDIU

- Romanitatea Orientală: geografie și populație. Linia Jireček. Teoria „pânzelor de populație”. Slavi și romanici la Dunărea de Jos.
- istoria prin cuvinte: vlah, voloh, valah, olah, Vlahia
- vlahii în izvoarele bizantine

BIBLIOGRAFIE

Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor*, București, 1972 (1997), cap. I, paragr. 1-3.
Petre P. Panaitescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968, p. 114-122 (vezi și ediția din 2000).

PREZENTARE

Dimitri Obolensky, *Un Commonwealth medieval. Bizanțul și Europa de Răsărit: 500-1453*. București, 2002, p. 56-119.

IZVOARE

Izvoare privind istoria României, vol. III, îngrijit de Al. Elian și N. Tanașoca, București, 1975, p. 39-43 [imaginea vlahilor în opera istoricului bizantin Kekaumenos].

Bibliografia asociată izvorului: George Murnu, *Studii privitoare la trecutul românilor de peste Dunăre*, București, 1984, p. 67-129.

HĂRȚI

Harta fizică a Peninsulei Balcanice
Grecia continentală - Macedonia Tesalia Epir
Linia Jireček
Imperiul Bizantin 1081-1204
Bulgaria sub țarul Samuil

TEMA 2: TRANSILVANIA ÎN SECOLELE IX-XI

- realități politice în gesta lui Anonymus
- tipuri de surse și argumente istorice privind epoca

BIBLIOGRAFIE

Ioan Aurel Pop, *Români și maghiari în secolele IX-XIV*, Cluj, 1996, p. 69-91, 131-141.
Stelian Brezeanu, *Romani" și "Blachi" la Anonymus. Istorie și ideologie politică*, în *Revista de istorie*, 34, 1981, nr. 7, p. 1313-1339, sau în idem, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999, p. 137-163.

DEZBATERE ISTORIOGRAFICĂ: Gesta lui Anonymus – despre ducele Gelu

I-a intervenție: Alexandru Madgearu, *Românii în opera Notarului Anonim*. Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, Fundația Culturală Română, 2001, p. 117-184.

A II-a intervenție: Gyula Kristó, *Ardealul timpuriu (895-1324)*. Szeged, 2004, p. 45-117.

IZVOARE

Anonymus, *Gesta Hungarorum*, în *Cronica notarului Anonymus*. Traducere și comentariu Paul Lazăr Tonciulescu. București, Ed. Miracol, 1996, p. 55-59 sau în Popa-Lisseanu, *Izvoarele istoriei românilor*, vol. I, București, 1934, p. 90-94 [despre Gelu].

HĂRȚI

Bazinul Carpatic

Transilvania intracarpatică - forme de relief

Transilvania în secolul al XIII-lea

TEMA 3: FORMAREA ȚĂRII ROMÂNEȘTI

- cadru politic internațional (Ungaria, tătarii)
- *Diploma Cavalerilor Ioaniți (1247)* și *Introducerea la Letopisețul Cantacuzinesc*.
- problema descălecatului în istoriografie

BIBLIOGRAFIE

Sergiu Iosipescu, *Românii din Carpații Meridionali la Dunărea de Jos de la invazia mongolă până la consolidarea domniei a toată Țara Românească*, în vol. *Constituirea statelor feudale*, București, 1980, p. 50-97.

Viorel Achim, *Politica sud-estică a regatului ungar sub ultimii Arpadieni*. București: Editura Enciclopedică, 2008, p. 241-276.

Șerban Papacostea, „*Prima unire românească*”: *Voievodatul de Argeș și Țara Severin*, în *Studii și Materiale de Istorie Medie*, XXVIII, 2010, p. 9-24.

IZVOARE

1. *Documenta Romaniae Historica*. Seria B. *Țara Românească*, vol. I, București, 1966, p. 3-11 [*Diploma Cavalerilor Ioaniți (1247)*: realități geografice: teritoriul acordat Ioaniților, formațiuni politice; politica de înlesniri fiscale].

Bibliografia asociată izvorului: Șerban Papacostea, *Românii în secolul XIII*, București, 1993, p. 136-144.

2. *Letopisețul Cantacuzinesc* în vol. *Cronicari munteni*, vol. I, București, 1961, p. 83-84 [direcții de descălecat, aspecte demografice și organizatorice].

Bibliografia asociată izvorului:

Nicolae Stoicescu, „*Descălecat*” sau *întemeiere? O veche preocupare a istoriografiei românești. Legendă și adevăr istoric*, în vol. *Constituirea statelor feudale*, București, 1980, p. 97-110.

Gh. I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor medievale românești*, București, 1980, p. 85-117 (sau alte ediții, Chișinău 1991).

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Neagu Djuvara, *Thocomerius - Negru Vodă. Un voivod cuman la începuturile Țării Românești*, București, Ed. Humanitas, 2007.

Matei Cazacu, Dan Ioan Mureșan, *Ioan Basarab, un domn român la începuturile Țării Românești*. Chișinău, Ed. Cartier, 2013, p. 25-135

Stelian Brezeanu, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*. București, 2002, p. 371-386.

Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999, p. 209-228 (sau art. *Model european și realitate locală în întemeierile statale medievale românești. Un caz „Terra Bazarab”*, în *Revista de istorie*, V, 1994, 3-4, p. 211-232.

Nicolae Stoicescu, „*Descălecat*” sau *întemeiere? O veche preocupare a istoriografiei românești. Legendă și adevăr istoric*, în vol. *Constituirea statelor feudale*, București, 1980, p. 97-164.

Dimitrie Onciul, *Scrieri istorice*, vol. I, Cluj, 1972, p. 328-428.

HĂRȚI

Țara Românească - harta fizică
Țara Românească – epoca Mircea cel Bătrân
Transalpina 1220-1330
Cumanii

TEMA 4: FORMAREA MOLDOVEI

- cadru politic regional (Ungaria, tătarii)
- societatea la răsărit de Carpați înainte de descălecat
- românii din Maramureș și relația lor cu regalitatea maghiară
- marca lui Dragoș la răsăritul Carpaților; descălecatul lui Bogdan
- există un paralelism al întemeierilor Țării Românești și Moldovei?

BIBLIOGRAFIE

Șerban Papacostea, *Geneza statelor medievale românești*, Cluj, 1988 (sau ediția din 2000!), p. 33-48 (cap. *Triumful lupte pentru neatârnamare: întemeierea Moldovei*).

Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997, p. 36-45.

Lia Bătrâna, Adrian Bătrâna, *Biserica „Sf. Nicolae” din Rădăuți. Cercetări arheologice și interpretări istorice asupra începuturilor Țării Moldovei*. Piatra Neamț, 2012, p. 169-208.

PREZENTARE

Radu Popa, *Țara Maramureșului în secolul al XIV-lea*, București, 1970, p. 168-181, 193-215, 240-248 (vezi și ediția 1997).

IZVOARE

1. *Documenta Romaniae Historica*. Seria C. *Transilvania*, vol. XI, București, 1981, p. 483-484 [diploma din 1360 acordată de regele Ludovic cel Mare al Ungariei nobilului român Dragoș ca răsplată pentru ajutorul militar acordat în Moldova].
2. *Documenta Romaniae Historica*. Seria C. *Transilvania*, vol. XII, București, 1985, p. 400-401 [diploma din 1365 acordată de regele Ludovic cel Mare al Ungariei nobilului român Balc, prin care i se acordă moșia Cuhea a fostului voievod Bogdan].

Bibliografie asociată izvoarelor:

Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983, p. 290-340.

C. Cihodaru în Pompiliu Teodor, Nicolae Edroiu, Ioan Aurel Pop (coord.), *Istoria medie a României. Formarea statelor medievale românești (sec. XII-XIV)*, Cluj Napoca, 1992, p. 149-160.

3. *Versiuni ale descălecatului cf. Grigore Ureche (Simion Dascălul)*

HĂRȚI

Moldova – epoca Ștefan cel Mare
Transalpina 1220-1330

TEMA 5: GENEZA PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI

- războiul civil între Ioan Zapolya și Ferdinand de Habsburg. Tratatul de la Oradea 1538.
- formarea principatului Transilvania: cronologie, instituții, evoluție teritorială
- statutul Transilvaniei față de Înalta Poartă.

BIBLIOGRAFIE

Cristina Feneșan, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, 1997, p. 17-38, 79-118, 177-194.

Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994, p. 25-35.

PREZENTARE

Martyn Rady, *Voivode and Regnum: Transylvania's Place in the Medieval Kingdom of Hungary*, în *Historians and the history of Transylvania*. Ed. Laszlo Peter. Columbia University Press, New York, 1992, p. 87-101.

IZVOARE

Österreichische Staatsverträge. Fürstentum Siebenbürgen (1526-1690). Wien, 1911, p. 69 (tratatul de la Oradea, 1538 și tratatul de la Speyer 1571: titulaturile semnatarilor, granițele stabilite ale principatului Transilvania).

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Călin Felezeu, *Statutul principaului Transilvaniei în raporturile cu Poarta otomană (1541-1688)*, Cluj, 1996

G. Barta, *Az erdélyi fejdelemség szülétese*, Budapest, 1979, p. 8-121.

Aurel Decei, *Istoria Imperiului Otoman*, București, 1980, p. 159-199.

HĂRȚI

Ungaria și Transilvania în secolul XVI

Ungaria sub ocupație turcească

Principatul Transilvania

TEMA 6: STĂPÂNIREA PĂMÂNTULUI ÎN EVUL MEDIU ÎN ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI MOLDOVA

- tipuri de stăpânire asupra pământului: domnească, boierească, bisericească

- instituții, terminologie, categorii de termeni

BIBLIOGRAFIE

Al. Busuioceanu, *Imunitatea feudală*, în *Arhivele Olteniei*, 1985, nr. 4, p. 74-82.

Ion Donat, *Domeniul domnesc în Țara Românească (sec. XIV-XVI)*. București, 1996, p. 92-123.

Instituții feudale din Țările Române. Dicționar, coord. O. Sachelarie și N. Stoicescu, București, 1988 (voci: alodiu, baștină, branște, cotropire, curătură (laz), darea calului, delniță, descălecat, desherență, devălmășie, domeniu domnesc, domeniu feudal, dominium eminens, dușegubină, imunitate, monopol seniorial, ocol, ocină, ohabă, prădalnică, preemțiune (protimisis), proprietate, rezervă feudală, roire, seliște-săliște, silnicie, slobozie, trădare (hiclenie), uric, vislujenie).

Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*. Polirom, 2013, p. 110-124.

PREZENTARE

Stelian Brezeanu, *Moșnenii din Bezdead – Dâmbovița (1620-1820). Colectivități și solidarități rurale românești în pragul epocii moderne*, București, 2008, p. 57-97, 141-181.

EXERCIȚIU DE SEMINAR „Stăpânirea pământului în documentele medievale”. De căutat în colecțiile *Documente privind Istoria României* și *Documenta Romaniae Historica*, seriile A [Moldova] și B [Țara Românească], secolele XIV-XVI documente referitoare la: proprietatea domnească, boierească și mănăstirească (constituirea, transmiterea, structura proprietății, terminologia de epocă, scutiri, privilegii, imunități legate de proprietate; implicarea domniei în problemele proprietății).

Bibliografie asociată izvoarelor: *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, coord. O. Sachelarie și N. Stoicescu, București, 1988 (vezi voci de la bibliografia de seminar).

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Violeta Barbu, *De bono coniugali. O istorie a familiei din Țara Românească în secolul al XVII-lea*. București, Ed. Meridiane, 2003, 224 p.

TEMA 7: STRUCTURI SOCIALE ÎN EVUL MEDIU: NOBILIMEA ÎN TRANSILVANIA

- originea și evoluția nobilimii

- nobilimea românească din Transilvania: înnobilare / confirmare? Dreptul cnezial și dreptul nobiliar. Problema confesională

BIBLIOGRAFIE

Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000, p. 117-151, 175-187 + tabelul de la p. 209.

Marius Diaconescu, *Structura nobilimii din Transilvania în epoca angevină*. Cluj-Napoca, Mega, 2013, p. 28-85.

IZVOARE

1. Bula de Aur, în *Documente privind Istoria României*, seria C. *Transilvania*, vol. I, veacul XI, XII, XIII: 1075-1250, București, 1951, p. 189-193.

Bibliografie asociată izvoarelor: Engel Pál, *Regatul Sfântului Ștefan. Istoria Ungariei medievale*. Cluj, 2006, p. 120-122, 202-211.

2. Nobilimea românească din Hațeg - familia Cârdea: *Izvoare privind Evul Mediu românesc. Țara Hațegului în secolul al XV-lea (1402-1473)*. Ediție de Adrian Andrei Rusu, Ioan Aurel Pop, Ioan Drăgan. Cluj-Napoca, 1989, p. 41-42, 142-143.

Bibliografie asociată izvoarelor: Adrian Andrei Rusu, *Cnezi români din Transilvania în epoca lui Iancu de Hunedoara – Cârdeștii de Râu de Mori*, în *Revista de istorie*, XXXVII, 1984, 6, p. 556-568.

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ:

Nobilimea românească din Transilvania. Coordonator: Marius Diaconescu. Satu Mare, 1997 (studiile lui I. Drăgan, p. 5-33, 110-128, I.A. Pop, p. 36-55).

Mályusz Elemér, *Hungarian Nobles of Medieval Transylvania*, în *History & Society in Central Europe*, 2, Budapesta-Krems, 1994, p. 25-53.

HARTĂ

Hațegul – hartă a reliefului

TEMA 8: INSTITUȚII CENTRALE: DOMNIA (I)

- elemente bizantine și slavone în ideologia și funcționarea instituției domnești
- titulatura domnească
- prerogativele domniei
- reprezentarea domniei (frescă, piatră de mormânt, monedă, cronică)

BIBLIOGRAFIE

Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*. Ed. Enciclopedică, București, 2001, p. 19-27 (*Domnia în Țara Românească și Moldova*).

Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*. Polirom, 2013, p. 52-67.

IZVOARE

Documenta Romaniae Historica. Seria B. *Țara Românească*, vol. I, București, 1966, p. 28-29, 50; *Ibidem*, Seria A. *Moldova*, vol. I, p. 3. [hrisoave domnești: vezi titulaturile domnilor!]

Bibliografie asociată izvoarelor:

Dimitri Obolensky, *Un Commonwealth medieval. Bizanțul și Europa de Răsărit: 500-1453*. București, 2002, p. 9-12, 283-286, 344-353.

Valentin Al. Georgescu, *Bizanțul și instituțiile românești*, București, 1980, p. 41-47.

PREZENTARE: Succesiunea la tron în Moldova în cronică și iconografie. Studiu de caz: Petru Rares

Cronicile slavo-române din sec.XV-XVI publicate de Ion Bogdan. Ediție revazută și completată de P.P. Panaitescu. București, Ed. Academiei, 1959, p. 95, 139.

Grigore Ureche, *Letopiseșul Țării Moldovei*, ediția P.P. Panaitescu, București, 1958 (sau alte ediții!), p. 145 (Cîndu au perit Arbure hatmanul..., Cîndu s-au rădicatu boierii Moldovei...), 147 (De domniia lui Pătru vodă Rareș...).

Bibliografie asociată izvoarelor:

Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*. Ed. Enciclopedică, București, 2001. De căutat vocea „Petru Rareș”.

Elena Firea, *Concepție dinastică în tablourile votive ale lui Petru Rareș*, în *Ars Transylvaniae*, XIV-XV, 2004-2005, p. 143-161.

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Istoria dreptului românesc, vol. I, București, 1980, p. 250-260.

Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Țările Române*, București, 1982, p. 17-52 (vezi și ediția 2000).

HARTĂ

Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare

TEMA 9: INSTITUȚIILE CENTRALE: DOMNIA (II). RAPORTURILE CU ÎNALTA POARTĂ, SEC. XV

- relațiile cu Înalta Poartă și efectele lor asupra autorității domnești
- studiu de caz: Ștefan cel Mare și relațiile Moldovei cu otomanii

BIBLIOGRAFIE

Tahsin Gemil, *Români și otomani în sec. XIV-XVI*, Constanța, 2008, p. 23-67.

PREZENTĂRI

1). Mihai Maxim, *Țările Române și Înalta Poartă*, Buc., 1994, p. 206-245.

2). Ștefan Gorovei, *Moldova în Casa Păcii*, în *Anuarul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași*, XVII, 1980, p. 629-667.

HĂRȚI

Bizanțul și otomanii la 1355

Otomanii la 1451

TEMA 10: INSTITUȚIILE CENTRALE. DOMNIA (III). RELAȚIILE CU STĂRILE

- terminologie: Stări, regim de Stări, Adunarea Stărilor, Sfat Domnesc
- compoziție, prerogative, caracter reprezentativ
- etapele regimului de stări în Țara Românească: domniile autoritare (sec. XIV-XV), criza regimului de stări (sec. XVI), Mihai Viteazul, levantinizarea, Matei Basarab

BIBLIOGRAFIE

Gheorghe I. Brătianu, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995, p. 61-96.

Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Țările Române*, București, 1982, p. 109-115.

IZVOARE

Documenta Romaniae Historica. Seria B. *Țara Românească*, vol. XXIII, București, 1969, p. 406-408 sau p. 412-413 [decretele lui Leon Tomșa vodă din 1631]

Istoria Țării Românești. 1290-1690. Letopiseșul Cantacuzinesc. Ediție de C. Grecescu și D. Simonescu, București, 1960, p. 58-59 [semnarea de către delegația stărilor muntene a tratatului de la Alba Iulia, 20 mai 1595, împotriva voinței lui Mihai Viteazul], 95-99 [răscoalele boierimii muntene la 1630-1631 și întronarea lui Matei Basarab].

Mihai Viteazul în conștiința europeană, vol. I, *Documente externe*, București, 1982, p. 93-96 [prevederile tratatului de la Alba Iulia, 20 mai 1595: importanța pentru relațiile stări-domnie în timpul lui Mihai Viteazul și pentru relațiile Țării Românești cu Transilvania].

Bibliografie asociată izvoarelor

Gheorghe I. Brătianu, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995, p. 74-96.

Ion Ionașcu, *Mihai Viteazul și autorii tratatului de la Alba Iulia (1595)*, în *Anuarul Institutului de istorie și arheologie*, Cluj, 5, 1962, p. 111-144.

TEMA 11: INSTITUȚIILE PRINCIPATULUI TRANSILVANIEI

- principatul Transilvania în secolul XVII: cronologie, geografie
- principele. Titulatură, autoritate, alegere, prerogative. Principii calvini autoritari
- consiliul privat
- dieta: rol politic, prerogative
- relațiile principelui cu Stările. Factorul confesional

BIBLIOGRAFIE

Suzana Andea, în *Istoria Românilor. Tratatul Academiei*, vol. V, București, 2003, p. 679-705.

Graeme Murdock, „*Freely Elected in Fear*”: *Princely Elections and Political Power in Early Modern Transylvania*, în *Journal of Early Modern History*, 7, 3-4, 2003, p. 213-244.

IZVOARE: CONDIȚIILE PUSE DE STĂRI PRINCIPILOR

Approbate Constitutionis, în *Mitropolia Ardealului*, XXI, 1976, nr. 7-9, p. 474-484 **sau** *Constituțiile Aprobate ale Transilvaniei (1653)*. Ediție de Liviu Marcu. Cluj Napoca, 1997, p. 62-76.

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Al. Herlea, *Studii de istoria dreptului*, vol. I, Cluj, 1983, p. 46-60.

HARTĂ

Principatul Transilvania

TEMA 12: STAT ȘI BISERICĂ ÎN TRANSILVANIA ÎN SECOLUL AL XVII-LEA

- confesionalizare și disciplină socială în Transilvania
- Reforma în Transilvania
- Biserica românilor din Transilvania: relațiile cu principatul calvin și religiile recepte

BIBLIOGRAFIE

Edit Szegedi, *Reforma în Transilvania. Confesionalizarea*, în *Istoria Transilvaniei*, vol. II (1541-1711), Cluj, 2005, p. 237-263.

Ovidiu Ghitta, în *Ibidem*, p. 271-276, 372-377.

IZVOARE 1

Ioan Lupaș, *Documente istorice transilvănene*, vol. I, Cluj, 1940, p. 206-209.

Bibliografie asociată izvoarelor:

Maria Crăciun, *Building a Romanian Reformed Community in 17th century Transylvania*, în *Confessional identity in East-Central Europe*. Edited by Maria Craciun, Ovidiu Ghitta and Graeme Murdock. Ashgate, 2002, p. 99-120.

Ana Dumitran, *Religie ortodoxă, religie reformată. Ipostaze ale identității confesionale a românilor din Transilvania, secolele XVI-XVII*. Cluj, Ed. Nereamia Napocae, 2004, p. 136-150.

IZVOARE 2

Valeriu Literat, M. Járay, „*Vizite*” calvinești la preoții români din Țara Făgărașului, în *Anuarul Institutului de Istorie Națională*, VII, 1936-1938, p. 582-619.

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Adrian Andrei Rusu, *Ctitori și biserici din Țara Hațegului până la 1700*. Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 1997, p. 78-90.

Graeme Murdock, *Calvinism on the Frontier, 1600-1660*, Oxford, 2000, p. 10-45.

idem, *Church building and discipline in early seventeenth-century Transylvania*, p. 136-154.

HARTĂ

Situația religioasă în Europa Centrală 1618

TEMA 13. REFORMISMUL HABSBURGIC ȘI FANARIOT

- definiții, terminologie: reformism, iluminism, iosefinism, științe camerale, etatism, mercantilism, despotism luminat, fiziocratism, raționalism, graniță militară
- cauzele reformismului în monarhia habsburgică
- Transilvania, Banatul, Oltenia și Bucovina ca provincii habsburgice: consecințe
- etapele reformismului: Maria Teresia, Iosif II
- reformele administrative, școlare, judiciare, sociale, confesionale, militare. Cazul Transilvaniei și Olteniei
- românii din Transilvania și reformele Curții de la Viena
- principalele reforme ale lui Constantin Mavrocordat în Țările Române

BIBLIOGRAFIE

Florin Constantiniu, *Constantin Mavrocordat*. București, Ed. Militară, 1985.

Șerban Papacostea, *Oltenia sub stăpânire austriacă*, București, 1971, p. 309-319 (ediția 1998, p. 310-321).

David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum*, București, 1984, p. 221-244 (ediția 1998, p. 270-291).

Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgic. 1273-1918*, București, 2000, p. 329-335, 348-357, 360-369.

PREZENTARE

Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994, p. 161-187.

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997, p. 339-396.

HARTĂ

Europa Centrală la 1789

OBSERVAȚII **CU PRIVIRE LA DESFĂȘURAREA SEMINARULUI**

- **IMPORTANT!** Nota de seminar se acordă pentru activitatea desfășurată în cursul semestrului. Nota finală pentru materia "Istoria medie a României" se obține prin media notei de seminar cu nota de la examenul scris (cu condiția ca aceasta să fie minim 5). **Ponderea seminarului: 50% din nota finală.**

MODALITĂȚI DE EVALUARE

- 1. la seminariile / temele nr. 5, 9, 12: **teste de evaluare a cunoștințelor** de la seminariile precedente (comentarii pe izvoare, aspecte din bibliografia de seminar). Durata: 50 minute. **Pondere în nota finală de seminar: 3 x 15 % = 45 %.**
- 2. fiecare student are obligația de a prezenta în scris **comentarii bibliografice** (1 x săptămână) la una dintre lucrările din bibliografia obligatorie de seminar (structura lucrării, tezele și argumentele aduse de autor, surse folosite. Comentariul bibliografic trebuie să reprezinte o raportare critică a studentului la lucrarea consultată, și nu un rezumat al acesteia!). Dimensiunile comentariului: max. 1 pagină. 1 semestru = 13 teme de seminar => 12 comentarii bibliografice. **Pondere din nota finală**

- de seminar:** 12 comentarii x 1,25 % = **15 %**. Fiecare comentariu bibliografic se predă la tema de seminar la care se referă! Nu se primesc comentarii retroactiv și nici anticipat.
- 3. fiecare student are obligația să-și aleagă o temă de seminar, pentru care va pregăti (lectură, analiză, prezentare) **a) izvoarele**, pe care le va prezenta în cadrul seminarului, sau **b) prezentări de carte/capitole de carte/studii** [din rubrica **Prezentări** de la temele de seminar]. Timp disponibil pentru expunere: 10 min. **Pondere din nota finală de seminar: 10 %**.
 - La prezentări se punctează: expunerea liberă + pregătirea unei scheme a prezentării + provocarea de discuții între studenți + utilizarea unei bibliografii (din bibliografia de seminar sau bibliografie alternativă). Absența (nemotivată) de la seminarul la care studentul și-a asumat prezentarea de izvoare/carte se penalizează cu – **10 % din totalul notei de seminar**.
 - 4. **participarea activă la seminar:** pregătirea bibliografiei de seminar și a izvoarelor, exprimarea de atitudini pe marginea lor, a prezentărilor de izvoare / cărți pregătite de către colegii de grupă. Se apreciază suplimentar consultarea de bibliografie alternativă și în limbi străine. **Pondere din nota finală de seminar: 30 %**.
 - 5. **Prezența la seminar:** maximum 3 absențe

ALTE INFORMAȚII

- **Caietele de seminar** se găsesc la biblioteca Facultății de Istorie, str. Napoca 11 (varianta 2011 !!) sau pe **pagina web a BCU** <http://www.bcucluj.ro/bibliografie.php> (**username: istorie, parola: student**); ele conțin bibliografia generală pentru fiecare temă de seminar, izvoare, hărți, nu și bibliografia facultativă, bibliografia pentru prezentări, dezbateri sau cea asociată izvoarelor. A se folosi de preferat browserul **Internet Explorer** sau Mozilla.
- Tematica și bibliografia seminarului se găsesc și pe pagina web a Facultății de Istorie și Filosofie http://hiphi.ubbcluj.ro/seminar_IMR.html (acces la izvoare și hărți)
- La **consultarea cataloagelor de bibliotecă** (BCU sau str. Napoca) atenție la cataloagele online (electronice) care conțin doar titlurile de carte apărute după 1996. Titlurile apărute înainte de acest an se găsesc în cataloagele tradiționale, cu fișe.

Atenție la citirea titlurilor din bibliografie: articolele din reviste sau din volume de studii se caută nu la numele autorului sau la titlul acestora, ci la denumirea revistei sau a volumului de studii respectiv.

!!!! Orice formă de plagiat și copiatul la referate, teste și la examene se pedepsesc conform reglementărilor în vigoare ale Universității Babeș-Bolyai și ale Facultății de Istorie și Filosofie.